

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/nauka-i-edukacja/edukacja-1/przystanek-historia/244373,Wladyslaw-Kesek-Igniewicz.html>

28.06.2026, 11:51

Władysław Kęsek „Igniewicz”

28 czerwca 1946 r. w Wadowicach, osaczony przez bezpiekę i pragnący ochronić swoich współpracowników, mjr Władysław Kęsek „Igniewicz” strzałem w głowę odebrał sobie życie.

28.06.2026

WALCZĄC DO KOŃCA....

28 CZERWCA
80. ROCZNICA ŚMIERCI
WŁADYSŁAWA KĘSKA „IGNIEWICZA”

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Krakowie

W akcie oskarżenia sformułowanym przeciwko niemu przez UB pół roku wcześniej znalazły się słowa: „Kęsek Władysław podczas okupacji aż do chwili aresztowania to jest w dniu 19 lipca 1945 r. należał do tajnej nielegalnej organizacji antypaństwowej, która ma na celu obalenie ustroju demokratycznego Państwa Polskiego oraz Rządu Jedności Narodowej”. Funkcjonariusz narzuconego Polsce reżimu paradoksalnie wskazał na zbieżność i wspólnotę celów narodowosocjalistycznej III Rzeszy i komunistów, jakimi było zwalczanie polskich dążeń niepodległościowych.

Władysław Kęsek urodził się 3 maja 1918 r. w Jaśle. Był synem Franciszka, komisarza Policji Państwowej i Józefy z Bielewiczów, która po śmierci męża w 1920 r. samotnie wychowywała trzech synów. Najstarszy, Jan, urodził się w 1913 r., a najmłodszy, Wiktor, w 1920. Władysław i Wiktor już jako uczniowie wadowickiego gimnazjum związali się z ruchem narodowym. Jan stronił od polityki skupiając się na studiach prawniczych na Uniwersytecie Jagiellońskim. W roku 1938/1939 Władysław ukończył Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Cieszynie i walczył w obronie Polski we wrześniu 1939 r.

Bracia Kęskowie byli jednymi z pierwszych organizatorów podziemia na ziemi wadowickiej. Działali w organizacji „Ojczyzna”, Tajnej Organizacji Niepodległościowej i Narodowej Organizacji Wojskowej. Po aresztowaniu przez Niemców pod koniec 1941 r. inspektora bielskiego Związku Walki Zbrojnej, a zarazem pierwszego komendanta Okręgu Cieszyńsko-Podhalańskiego NOW, por. Edwarda Zajączka „Wolfa”, kierownictwo polityczne okręgu objął ppor. Wiktor Kęsek „Piotr”, a wojskowe ppor. Władysław Kęsek „Igniewicz” - najpierw jako zastępca por. Józefa Pikuły „Okulicza”, a po aresztowaniu „Okulicza” wiosną 1944 r. jako komendant Okręgu NOW i zastępca inspektora bielskiego Okręgu Śląsk AK, por. Antoniego Morawskiego „Rocha”.

Najmłodszy z braci, ppor. Wiktor Kęsek „Piotr” został w 1943 r. aresztowany przez Niemców za działalność konspiracyjną i zamordowany w KL Mauthausen. Po nim kierownictwo polityczne Okręgu NOW objął jego brat, Jan Kęsek „Zygmunt”, awansowany w 1944 r. do stopnia kapitana i wyznaczony na zastępcę szefa Służby Sprawiedliwości Okręgu Śląskiego AK oraz zastępcę Okręgowego Delegata Rządu dla Śląska, czyli konspiracyjnego wicewojewodę.

Awansowany do stopnia porucznika, a następnie kapitana Władysław Kęsek „Igniewicz”, używający także pseudonimów „Mieczysław” i „Bolesław”, koordynował akcję scaleniową w inspektoracie bielskim AK. Był on jednym z tych oficerów konspiracji, dzięki którym możliwa była zgodna współpraca formacji wywodzących się z różnych nurtów ideowych - narodowego, ludowego, sanacyjnego i socjalistycznego. Tylko w Obwodzie Wadowice „Igniewicz” wprowadził do AK ponad 800 żołnierzy NOW, którzy stanowili trzon Batalionu „Chrobry”-„Włócznia” dowodzonego przez ppor. Antoniego Nowaka „Asa”.

W listopadzie 1944 r. Władysław Kęsek został aresztowany i deportowany do KL Auschwitz. Podziemie, korzystając z postępującego rozprzężenia reżimu III Rzeszy, zdołało go wykupić z obozu jeszcze w grudniu tego samego roku.

Spodziewając się klęski III Rzeszy i rozpoczęcia sowieckiej okupacji Polski, już we wrześniu 1944 r. „Igniewicz” zarządził odtwarzanie struktur NOW, które po połączeniu z NSZ wiosną 1945 r. stały się okręgiem Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Wycofanie się NOW z umowy scaleniowej zaakceptował gen. Leopold Okulicki „Niedźwiadek”, Komendant Główny AK, który zatwierdził awanse na stopień majora dla Władysława i Jana Kęsków.

Aktywność podziemia stała się przedmiotem intensywnych działań UB i sowieckich; poważne straty spowodowały aresztowania latem 1945 r. w Wadowicach i Krakowie. W rękach bezpieki znaleźli się czołowi przywódcy NZW, a wśród nich Komendant Obszaru płk. Euzebiusz Hauser „Jot” i bracia Kęskowie. Mimo ogłoszonej 22 lipca 1945 r. amnestii zostali postawieni przed sądem.

Władysław Kęsek stał się przedmiotem intrygi UB, która doprowadzić miała do rozbicia reorganizujących się struktur podziemia. Zwolniony z więzienia 6 kwietnia 1946 r., w zamyśle bezpieki miał nieświadomie doprowadzić funkcjonariuszy do kierownictwa organizującej się Armii

Polskiej w Kraju. „Igniewicz” szybko zorientował się co do intencji komunistów i 28 czerwca 1946 r., nie widząc innego wyjścia z sytuacji, odebrał sobie życie wraz z ppor. Marią Janiną Ciombor „Janką”, kierowniczką kancelarii okręgu NZW. Major Władysław Kęsek, jako drugi z braci oddał życie w walce o wolną i niepodległą Polskę.

Niespełna sześć lat później, 1 kwietnia 1952 r. w katowickim więzieniu zamordowany został najstarszy z braci, mjr Jan Kęsek. W 1982 r. zmarła ich matka, Józefa Kęskowa, przez znających historię jej rodziny wadowiczian nazywana „Polską Niobe”.

Tekst Rafał Dyrz, Michał Siwiec-Cielebon

[Poprzedni Strona](#)

Kraków

Żołnierze Wyklęci

Artykuł